

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/20-03/12
URBROJ: 613-04-20-9

Krapina, 26. studenoga 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA DR. ANTE STARČEVIĆ ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2019.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2019.	17
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske stranke prava dr. Ante Starčević (dalje u tekstu: Stranka) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Popis imovine i obveza koncem 2019., kao ni pri otvaranju stečajnog postupka 21. veljače 2020., nije obavljen, što nije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. (točka 1. Nalaza)

- Financijski izvještaji za 2019. s propisanim priložima uneseni su u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku na način koji je predviđen za obveznike jednostavnog knjigovodstva, a trebali su biti uneseni na način koji je predviđen za obveznike dvojnog knjigovodstva.

Nad Strankom je 21. veljače 2020. otvoren stečajni postupak te do vremena obavljanja revizije (listopad 2020.) Stranka nije dostavila financijske izvještaje za razdoblje od 1. siječnja 2020. do datuma koji prethodi datumu nastanka statusne promjene, odnosno otvaranja stečajnog postupka, Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, odnosno najkasnije u roku od 60 dana od dana nastanka statusne promjene.

U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane, u okviru izvanbilančnih zapisa, potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima koje Stranka vodi u iznosu od 638.916,00 kn.

Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu), koje su dostavljene Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije, ne sadrže detaljniju razradu i dopunu podataka iz Bilance te popis sudskih sporova, iako Stranka vodi šest sudskih sporova. (točka 2. Nalaza)

Isticanje pitanja

Trgovački sud u Zagrebu je 6. travnja 2018. donio Rješenje o pokretanju prethodnog postupka radi utvrđivanja pretpostavki za otvaranje stečajnoga postupka nad Strankom, na prijedlog Financijske agencije, zbog neprekidne blokade računa dulje od 120 dana.

Rješenjem od 10. prosinca 2019. Trgovački sud u Zagrebu imenovao je privremenu stečajnu upraviteljicu. U izvješću privremene stečajne upraviteljice navodi se da je ostvaren stečajni razlog nesposobnosti za plaćanje i prezaduženosti te da Stranka od pokretnina ima u posjedu računalnu opremu knjigovodstvene vrijednosti od 572,00 kn. Nadalje, prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Stranka ima 69 vijećnika u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave od kojih tijekom 2020. može očekivati uplate u iznosu od 109.000,00 kn, što je stečajna masa dovoljna za namirenje troškova prethodnog stečajnog postupka i stečajnog postupka.

S obzirom na to da je račun Stranke blokiran u neprekinutom razdoblju duljem od 60 dana (neprekidno od 1. ožujka 2018.) i da ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele obveze, Trgovački sud u Zagrebu utvrdio je postojanje stečajnog razloga nesposobnosti za plaćanje te je prema odredbama članka 128., stavka 6. Stečajnog zakona donio rješenje o otvaranju stečajnog postupka 21. veljače 2020. Rješenje o otvaranju stečajnog postupka istaknuto je na e-oglasnoj ploči Trgovačkog suda u Zagrebu.

Do vremena obavljanja revizije (listopad 2020.) stečajni postupak nije završen te Stranka nije brisana iz Registra političkih stranaka.

Žiroračuni Stranke kod poslovnih banaka koji su bili aktivni u vrijeme otvaranja stečajnog postupka zatvoreni su prema odredbama članka 218. Stečajnog zakona, kojim je utvrđena obveza stečajnog upravitelja da bez odgode zatvori sve račune dužnika i otvori novi račun dužnika i odredi osobe ovlaštene raspolagati sredstvima na računu. Otvoren je novi račun Stranke u stečaju kod poslovne banke. Početno stanje žiroračuna Stranke u stečaju na 17. ožujka 2020. iznosi 29.608,00 kn, a odnosi se na sredstva koja su zaplijenjena prije otvaranja stečajnog postupka. U vrijeme otvaranja stečajnog postupka nisu prenesena na račune vjerovnika te su uplaćena na žiroračun Stranke u stečaju. Od ožujka do srpnja 2020. na žiroračun Stranke u stečaju uplaćena su sredstva u iznosu od 81.388,00 kn, obavljene su isplate u iznosu od 39.103,00 kn te stanje žiroračuna Stranke u stečaju na 2. srpnja 2020. iznosi 71.893,00 kn.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljeno je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je stekla svojstvo pravne osobe u listopadu 2009., upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je Čulinečka 119, Zagreb. Ugovor o zakupu za navedeni poslovni prostor raskinut je u svibnju 2018. te Stranka u 2019. i do otvaranja stečajnog postupka za dostavu pošte koristi poštanski pretinac s istom adresom. Trgovački sud u Zagrebu je 21. veljače 2020. donio Rješenje o otvaranju stečajnog postupka, s obzirom na to da je račun Stranke blokiran u neprekinutom razdoblju duljem od 60 dana i da ne može trajnije ispunjavati svoje dospjele obveze. Od otvaranja stečajnog postupka Stranka je u Registru političkih stranaka upisana pod nazivom Hrvatska stranka prava dr. Ante Starčević u stečaju.

Statut je najviši normativni akt kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke, a donesen je u prosincu 2017. Statutom su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, prava i dužnosti članova te stegovne odredbe i etički kodeks, ustrojstvo Stranke, središnja tijela Stranke, izbor dužnosnika Stranke, razrješenje dužnosnika i raspuštanje tijela Stranke. Uz Statut i Program, doneseni su i drugi opći akti (Poslovnik o radu Glavnog stana, Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju i Poslovnik o radu Stranke), kojima je uređeno poslovanje Stranke.

Etički kodeks kojim su uređena pravila ponašanja članova Stranke i etička načela na temelju kojih postupaju tijekom obavljanja dužnosti čini sastavni dio Statuta i javno je objavljen. Oblici povrede službene dužnosti vezane uz neetično ponašanje odnose se na povredu odredaba Statuta ili rad suprotan temeljnim načelima Stranke. Općim aktom nisu uređena pravila kojima se definiraju situacije potencijalnih sukoba interesa i način postupanja. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ako bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti Stranke. Tijekom 2019. nisu utvrđene povrede službene dužnosti vezane uz neetično ponašanje u Stranci.

Stranka se sastoji od temeljnih ustrojstvenih jedinica, odnosno podružnica te organizacija u inozemstvu. Osim toga, Stranka ima oblike organiziranja u koje se mogu uključiti članovi Stranke, i to: Klub utemeljitelja Stranke, Klub mladih starčevićanaca te Klub žena starčevićanki. Temeljna ustrojstvena jedinica Stranke je podružnica. Osniva se na području jednog grada ili općine, odnosno na području gradske četvrti u Gradu Zagrebu. U 2019. Stranka ima 155 podružnica.

Središnja tijela Stranke su Sabor, Glavni stan, Predsjednik, dopredsjednici, Predsjedništvo, Tajništvo, Glavni tajnik, Politički tajnik, Međunarodni tajnik, Nadzorni odbor i Časni sud. Mandat članova tijela je četiri godine. Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik i zamjenik Predsjednika Stranke.

Sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava Predsjednika, tri dopredsjednika, članove Predsjedništva, Glavnog tajnika, Političkog tajnika, Međunarodnog tajnika, predsjednika i dopredsjednike Glavnog stana, članove Nadzornog odbora, Časnog suda, predsjednicu Kluba žena starčevićanki, predsjednika Kluba mladih starčevićanaca i predsjednika Kluba utemeljitelja. Utvrđuje ciljeve i politiku, donosi i mijenja Program i Statut, Poslovnik o radu, usvaja himnu Stranke, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi te obavlja i druge poslove koji su mu povjereni zakonom i Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obavezno u roku od šest mjeseci nakon provedenih izbora za zastupnike u Hrvatski sabor.

Glavni stan je najviše političko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Predlaže Saboru počasnoga predsjednika Stranke, političke ciljeve i politiku Stranke. Donosi političku strategiju i zadužuje Predsjednika Stranke za njezinu provedbu, potiče i razvija sve oblike djelovanja za promicanje ideja i ciljeva, podnosi izvješće Saboru Stranke o svom radu, potvrđuje organizacijski ustroj, utvrđuje likovno rješenje logotipa te potvrđuje stranačku himnu.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, potpisuje akte koje donosi Glavni stan i Sabor, saziva i predsjedava Predsjedništvom, predlaže kandidate za zastupnike u Hrvatski sabor i kandidate za predstavnike u međunarodnim institucijama te predlaže kooptiranje do pet novih članova Predsjedništva, a prijedlog potvrđuje Predsjedništvo Stranke. Predsjednik Stranke je Hrvoje Niče. Prema Registru političkih stranaka, tijekom postupka stečaja Stranku zastupa stečajna upraviteljica Josipa Jurčić.

Stranka ima tri dopredsjednika Stranke. Bira ih Sabor Stranke prema regionalnom ustroju te u slučaju prestanka članstva predsjednika Stranke ili nemogućnosti zastupanja Stranke jedan od dopredsjednika, kojeg ovlasti Predsjedništvo Stranke, preuzima dužnost vršitelja dužnosti predsjednika Stranke do Sabora Stranke.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo Stranke. Daje tumačenje odredaba Statuta između dva zasjedanja Sabora Stranke; provodi odluke Glavnog stana; donosi upute i naloge za konkretno političko djelovanje; podnosi Glavnom stanu političko izvješće o svom radu i program rada u roku od 90 dana nakon izbora; saziva Sabor; saziva konstituirajuće sjednice središnjih tijela, a Predsjednik im predsjedava do izbora Radnog predsjedništva, odnosno do izbora predsjednika središnjeg tijela; donosi provedbene, političke i druge odluke; prati i usklađuje rad županijskih vijeća; potvrđuje prijedloge podružnica i županijskih vijeća o predizbornim i postizbornim koalicijama u predstavničkim tijelima lokalne samouprave; potvrđuje kooptirane članove u općinske, gradske i županijske odbore; potvrđuje sve ustrojstvene oblike koji su propisani Statutom; priprema izbornu promidžbu i predlaže političke strategije; usvaja prijedlog Predsjednika Stranke za zastupnike u Hrvatski sabor i kandidate za predstavnike u međunarodnim institucijama; verificira prijedlog Predsjednika Stranke o kooptiranju stranačkih dužnosnika između dva Sabora. Nadalje, usklađuje rad Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru; usklađuje rad članova Vlade Republike Hrvatske; osniva stručna povjerenstva i usklađuje njihov rad; zadužuje Glavnog tajnika za organizaciju rada Tajništva; donosi poslovničke o radu svih tijela Stranke i kandidacijske pravilnike za izbor svih tijela; predlaže i imenuje te raspušta koordinate županijskih vijeća i podružnica te donosi druge odluke sukladno Statutu. U slučaju hitnosti Predsjedništvo Stranke može održati multimedijску, elektroničku ili telefonsku sjednicu koju organizira i vodi Glavni tajnik Stranke.

Tajništvo obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove, kontakte s medijima i uređuje internetske stranice te obavlja ostale poslove prema potrebama Stranke. Poslovni odnos zaposlenika u Tajništvu Stranke uređuje se posebnim aktima i pravilnicima koje donosi Predsjedništvo Stranke. Tajništvo vodi središnji registar članova Stranke, a Stranka je dužna osigurati novčana sredstva za rad Tajništva.

Glavni tajnik organizira, koordinira i upravlja poslovima Tajništva, priprema sjednice Sabora Stranke, Glavnog stana i Predsjedništva Stranke te osigurava provođenje odluka, pruža stručnu pomoć ograncima, općinskim, gradskim, županijskim i drugim organizacijama, zaključuje ugovore, koordinira rad stručno-političkih povjerenstava i tijela Stranke te obavlja druge dužnosti predviđene Statutom.

U slučaju spriječenosti Glavnog tajnika zamjenjuje Politički tajnik. Politički tajnik priprema zauzimanje političkih stavova i brine se o ostvarivanju politike i programa Stranke na svim razinama, povezuje se s drugim političkim strankama radi ostvarivanja političkih stajališta Stranke, u javnosti predstavlja stranačku politiku i politička stajališta Stranke, ustrojava, nadzire i razvija stranačku promidžbu, posebno predizborne programe te obavlja i druge poslove po potrebi Stranke.

Glavni tajnik Stranke je do konca ožujka 2018. bio Pero Ćorić, a od ožujka 2018. do otvaranja stečajnog postupka Stranke 21. veljače 2020. zamjenjuje ga politički tajnik Nikša Dubelj.

Međunarodni tajnik koordinira međunarodne aktivnosti Stranke i o njima redovito izvještava Predsjedništvo i Tajništvo Stranke.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih organizacija i tijela Stranke, a sve odgovorne osobe dužne su mu omogućiti uvid u financijsko poslovanje i poslovne knjige. Dužan je sastati se dva puta godišnje te podnijeti redovito godišnje izvješće Glavnom stanu i Saboru Stranke između dva zasjedanja Sabora. Nadzorni odbor nije za 2019. podnio godišnje izvješće Glavnom stanu i izvješće o svom radu Saboru Stranke.

Časni sud čine predsjednik i četiri člana koje bira Sabor Stranke, a odluke donosi većinom glasova. U prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju donosi odluke o žalbi na odluke Časnog suda županijskih vijeća Stranke. Časni sud Stranke vodi se u radu i postupcima Etičkim kodeksom.

Stranka je od početka siječnja do konca svibnja 2019. imala dvije zaposlenice, od početka lipnja do konca 2019. jednu zaposlenicu, a od početka 2020. Stranka nema zaposlenih.

Vođenje poslovnih knjiga i izrada financijskih izvještaja za 2019. povjereno je knjigovodstvenom servisu.

Planiranje

Financijski plan i Program rada za 2019. i 2020. doneseni su u prosincu prethodne godine za tekuću godinu i ovjerio ih je Predsjednik Stranke.

Financijskim planom za 2019. ukupni prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 400.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 262.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 73.000,00 kn, prihode od članarina u iznosu od 25.000,00 kn te prihode od pozajmica u iznosu od 40.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 93.000,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 10.500,00 kn te druge rashode (za pokriće manjka iz prijašnjih godina i drugo) u iznosu od 296.500,00 kn.

Financijskim planom za 2020. ukupni prihodi i rashodi planirani su u iznosu od 250.000,00 kn. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a planirani rashodi na rashode za plaće u iznosu od 70.000,00 kn i druge rashode (za pokriće manjka iz prethodnih razdoblja) u iznosu od 180.000,00 kn.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15), propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Programom rada za 2019. i 2020. utvrđene su predviđene redovne aktivnosti Stranke (promicanje stavova Stranke, osnivanje novih ustrojstvenih oblika, povećanje članstva, koordinacija Predsjedništva Stranke s izabranim predstavnicima u predstavničkim tijelima, organiziranje konferencija, okruglih stolova i javnih tribina, obilježavanje važnih datuma i obljetnica i drugo). Planirano je u 2020. održati Sabor Stranke na kojem će biti izabrano novo vodstvo Stranke. Programom rada za 2019. i 2020. nisu utvrđeni izvori financiranja.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima te Bilješke uz Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima, kao i Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima te Bilješke uz Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima, Program rada, Financijski plan za 2019. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) dostavljeni su Financijskoj agenciji u propisanom roku, a Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije 12. lipnja 2020. Program rada i Financijski plan za 2020. objavljeni su na mrežnoj Stranici Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 354.266,00 kn, što je 5.672,00 kn ili 1,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 45.734,00 kn ili 11,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	277.073,00	267.866,00	96,7
2.	Prihodi od članarina	30.625,00	24.900,00	81,3
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	1.400,00	0,00	-
4.	Drugi prihodi	50.840,00	61.500,00	121,0
	Ukupni prihodi	359.938,00	354.266,00	98,4

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na druge prihode, koji su ostvareni 10.660,00 kn ili 21,0 % više zbog otpisa obveza.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 267.866,00 kn i čine 75,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., i Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019. Odredbama članaka 4. i 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne regionalne samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odredbom članka 6. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave. Prema evidenciji o broju vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Stranka je nakon lokalnih izbora 2017. u 48 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imala 70 vijećnika, a u 2019. je iz jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarila prihode za 69 vijećnika. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija tijela su imenovani članovi Stranke dostavile su 42 odluke o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačena su na žiroračune Stranke više puta godišnje.

– Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 24.900,00 kn i čine 7,0 % ukupno ostvarenih prihoda.

Odnose se na prihode od članarine jedne fizičke osobe u iznosu od 50,00 kn, dok se iznos od 24.850,00 kn odnosi na obračunane prihode od članarina (na temelju analitičke evidencije obveznika plaćanja članarine) koji nisu naplaćeni u 2019. ni do dana otvaranja stečaja te ih je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima na računu odgođenog priznavanja prihoda. Obveza plaćanja članarine utvrđena je odlukom Predsjedništva Stranke iz prosinca 2017., kojom je određena članarina za članove Stranke u iznosu od 25,00 kn, predsjednike podružnica u iznosu od 100,00 kn, predsjednike županijskih vijeća i podružnica u iznosu od 200,00 kn, članove Glavnog stana u iznosu od 300,00 kn, članove Nadzornog odbora i Časnog suda u iznosu od 500,00 kn te za članove Predsjedništva u iznosu od 1.000,00 kn.

Koncem 2018. Stranka je imala 14 222 člana, a za 2019. ne raspolaže podacima o broju članova. Stranka u 2019. nije vodila evidencije o primljenim članarinama ni izdavala potvrde o primljenim članarinama. Prema odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019., i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), koji je na snazi od 1. kolovoza 2019., Stranka je bila dužna voditi evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. te izdavati potvrde o primljenim članarinama i članskim doprinosima.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 61.500,00 kn i čine 17,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od prodaje dugotrajne nefinancijske imovine u iznosu od 3.500,00 kn i ostale nespomenute prihode u iznosu od 58.000,00 kn. Prihodi od prodaje dugotrajne nefinancijske imovine ostvareni su na temelju zaključenog Ugovora o kupoprodaji namještaja u iznosu od 3.500,00 kn. Sredstva su uplaćena na žiroračun Stranke 19. veljače 2019. Ostali nespomenuti prihodi odnose se na otpisane evidentirane obveze prema dobavljaču usluga promidžbe i informiranja, koje nisu obavljene, ali su obračunane u prethodnom razdoblju.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 178.606,00 kn, što je 205.674,00 kn ili 53,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 221.394,00 kn ili 55,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	163.118,00	133.146,00	81,6
2.	Materijalni rashodi	171.353,00	10.797,00	6,3
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	3.627,00	0,00	-
2.2.	Drugi materijalni rashodi	167.726,00	10.797,00	6,4
3.	Rashodi amortizacije	312,00	312,00	100,0
4.	Financijski rashodi	31.177,00	13.669,00	43,8
5.	Drugi rashodi	18.320,00	20.682,00	112,9
	Ukupni rashodi	384.280,00	178.606,00	46,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	359.938,00	354.266,00	98,4
	Višak prihoda	0,00	175.660,00	-
	Manjak prihoda	24.342,00	0,00	-

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije smanjeni su materijalni rashodi za 160.556,00 kn ili 93,7 % i financijski rashodi za 17.508,00 kn ili 56,2 % zbog blokade žiroračuna.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 133.146,00 kn i čine 74,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće u iznosu od 114.288,00 kn i doprinose na plaće u iznosu od 18.858,00 kn. Sa zaposlenicama su prijašnjih godina zaključeni ugovori i dodaci ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, kojima je utvrđena visina osnovne brutoplaće i netoplaće. Plaće su obračunane u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se odnose na obračun plaće.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 10.797,00 kn i čine 6,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge knjigovodstvenog servisa u iznosu od 7.500,00 kn i usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 3.297,00 kn, a ostvareni su na temelju ispostavljenih računa dobavljača.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 13.669,00 kn i čine 7,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na zatezne kamate u iznosu od 7.634,00 kn te usluge platnog prometa u iznosu od 6.035,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 20.682,00 kn i čine 11,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na otpisana novčana sredstava na prijelaznom računu u iznosu od 2.894,00 kn i otpisana ostala nespomenuta potraživanja u iznosu od 17.788,00 kn, koja su u prethodnom razdoblju bila evidentirana bez dokumentacije.

– Višak/manjak prihoda

Višak prihoda za 2019. ostvaren je u iznosu od 175.660,00 kn, preneseni manjak prihoda iznosi 952.548,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 776.888,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 294.485,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	19.460,00	19.148,00	98,4
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	19.460,00	19.148,00	98,4
2.	Financijska imovina	260.074,00	275.337,00	105,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	26.198,00	24.824,00	94,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	63.482,00	74.965,00	118,1
2.3.	Potraživanja za prihode	170.394,00	175.548,00	103,0
	Ukupno imovina	279.534,00	294.485,00	105,3
3.	Obveze	1.232.083,00	1.071.373,00	87,0
3.1.	Obveze za rashode	1.202.576,00	1.041.866,00	86,6
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	29.507,00	29.507,00	100,0
4.	Vlastiti izvori	-952.549,00	-776.888,00	81,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	279.534,00	294.485,00	105,3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora koncem 2019. veća je za 14.951,00 kn ili 5,4 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine, zbog povećanja potraživanja te smanjenja manjka prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju. Obveze su u odnosu na stanje iskazano početkom godine manje za 160.710,00 kn ili 13,0 %

Nefinancijska imovina (proizvedena dugotrajna imovina) u iznosu od 19.148,00 kn odnosi se na uređsku opremu i namještaj (u odnosu na stanje početkom godine manja je za 312,00 kn zbog ispravka vrijednosti).

Financijska imovina u iznosu od 275.337,00 kn odnosi se na novčana sredstva u banci i blagajni u iznosu od 24.824,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 74.965,00 kn te potraživanja za prihode u iznosu od 175.548,00 kn.

Novčana sredstva odnose se na izdvojena novčana sredstva za druge namjene (sudske sporove) u iznosu od 24.804,00 kn i novac u blagajni u iznosu od 20,00 kn (tijekom 2019. nije bilo prometa putem blagajne).

Na računu izdvojenih novčanih sredstva za sudske sporove evidentirano je početno stanje preneseno iz prethodnog razdoblja u iznosu od 23.284,00 kn. U 2019. je na navedeni račun preneseno 7.826,00 kn, a Stranka je tijekom ovrhe novčanih sredstava na temelju ovršnih isprava evidentirala umanjene sredstava u iznosu od 6.306,00 kn te stanje sredstava na računu izdvojenih novčanih sredstava za sudske sporove koncem 2019. iznosi 24.804,00 kn.

Stranka je u 2019. imala otvorena dva žiroračuna za redovno poslovanje kod dvije poslovne banke. Putem žiroračuna jedne poslovne banke ostvaren je dugovni i potražni promet u iznosu od 275.964,00 kn, a druge poslovne banke u iznosu od 3.667,00 kn te stanje novčanih sredstava koncem 2019. na navedenim žiroračunima iznosi 0,00 kn. U 2017. Stranka je otvorila 52 posebna računa za financiranje izborne promidžbe za vijeća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od kojih su do konca 2017. zatvorena 24 posebna računa, a 28 posebnih računa nije zatvoreno do konca 2019.

Računi Stranke su u 2019. te do vremena obavljanja revizije (listopad 2020.) u blokadi (od listopada do prosinca 2016. su u blokadi, tijekom 2017. blokada je povremena, a od 2018. nadalje blokada je neprekidna). Na 18. studenoga 2019., prema Očevidniku o redosljedu plaćanja, s obračunanom kamatom ukupno stanje blokade iznosi 373.917,00 kn.

Posebni računi za financiranje izborne promidžbe za članove vijeća jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave zatvoreni su tijekom stečajnog postupka. Žiroračuni Stranke kod poslovnih banaka koji su bili aktivni do vremena otvaranja stečajnog postupka zatvoreni su prema odredbama članka 218. Stečajnog zakona, kojim je utvrđena obveza stečajnog upravitelja da bez odgode zatvori sve račune dužnika, otvori novi račun dužnika i odredi osobe ovlaštene raspolagati sredstvima na računu. Stečajna upraviteljica naložila je zatvaranje računa u poslovnim bankama te otvorila novi račun Stranke u stečaju, koji je jedini aktivni račun Stranke u stečaju. Početno stanje žiroračuna Stranke u stečaju na 17. ožujka 2020. iznosi 29.608,00 kn, a odnosi se na sredstva koja su zaplijenjena prije otvaranja stečajnog postupka. U vrijeme otvaranja stečajnog postupka nisu prenesena na račune vjerovnika te su uplaćena na žiroračun Stranke u stečaju, s kojeg je izvršena isplata vjerovnicima u tijeku stečajnog postupka. Do 2. srpnja 2020. na žiroračun Stranke u stečaju uplaćena su sredstva u iznosu od 81.388,00 kn, obavljene su isplate u iznosu od 39.103,00 kn te stanje žiroračuna Stranke u stečaju na 2. srpnja 2020. iznosi 71.893,00 kn.

Obveze koncem 2019. iznose 1.071.373,00 kn, a odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 988.796,00 kn, za plaće u iznosu od 51.838,00 kn, za kredite i zajmove u iznosu od 29.507,00 kn te za financijske rashode u iznosu od 1.232,00 kn.

Obveze prema dobavljačima odnose se na obveze iz prethodnog razdoblja, a vrijednosno značajnije su za usluge provođenja anketa, tiskarske usluge, usluge zakupa, odvjetničke usluge, usluge knjigovodstvenog servisa te usluge savjetovanja.

Obveze za kredite i zajmove odnose se na financijski najam službenog automobila u iznosu od 24.907,00 kn te na dug za nabavu mobitela u iznosu od 4.600,00 kn. Stranka je u 2013. nabavila rabljeni službeni automobil putem financijskog najma u iznosu od 164.900,00 kn (trajanje ugovora je 60 mjeseci). U travnju 2018. zbog neplaćanja glavnice i kamata automobil je vraćen *leasing*-društvu. Obveze Stranke za financijski najam odnose se na neplaćene obveze iz prethodnog razdoblja, zatezne kamate, naknadu za raskid ugovora i druge zavisne troškove. U listopadu 2017. Stranka je nabavila mobitel u vrijednosti od 4.800,00 kn, na 24 rate.

U 2017. plaćena je jedna rata u iznosu od 200,00 kn, a s obzirom na to da u 2018. i 2019. nisu obavljena plaćanja, obveza koncem 2019. iznosi 4.600,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su koncem 2019. u negativnom iznosu od 776.888,00 kn, što je 175.661,00 kn ili 18,4 % manje u odnosu na stanje početkom godine, a odnose se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 1. lipnja do 26. studenoga 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
3. Stečajni zakon (Narodne novine 71/15 i 104/17)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18)
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.

5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja, koji je na snazi od 1. kolovoza 2019.
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija
7. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
8. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
9. Statut iz 2017.
10. Program rada i Financijski plan za 2019. i 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća za zaposlene i materijalnim rashodima. Obavljeni su razgovori s osobama iz knjigovodstvenog servisa u vezi s poslovnim događajima te su pribavljena obrazloženja stečajne upraviteljice u vezi sa statusnom promjenom Stranke.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

Iako je nad Strankom otvoren stečajni postupak 21. veljače 2020., Državni ured za reviziju dao je Stranci naloge i preporuke, koje će se pratiti prema dostavljenom Planu provedbe naloga i preporuka.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Od poslovnih knjiga ustrojene su glavna knjiga i dnevnik, a od pomoćnih knjiga ustrojene su knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa te knjiga dugotrajne imovine. Popis imovina i obveza za 2019., kao ni pri otvaranju stečajnog postupka 21. veljače 2020., nije obavljen. Prema odredbama članaka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija, između ostalog, dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Osim navedenog popisa, neprofitna organizacija mora popisati imovinu i obveze i u slučajevima statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije. Popis imovine i obveza obavlja povjerenstvo za popis koje se osniva sukladno statutu ili drugom najvišem općem aktu neprofitne organizacije. Zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis. Nakon završetka popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku. Zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata odlučuje o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

2. Financijski izvještaji

- 2.1. Stranka je obvezna sastavljati i podnositi financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2019. sastavljeni su Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima te Bilješke uz Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima, kao i Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu).

Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima te Bilješke uz Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima, Program rada, Financijski plan za 2019. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) dostavljeni su Financijskoj agenciji u propisanom roku, a Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije 12. lipnja 2020. Program rada i Financijski plan za 2020. objavljeni su na mrežnoj Stranici Stranke.

Stranka je financijske izvještaje koji su dostavljeni Financijskoj agenciji te Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije sastavila prema propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija za neprofitne organizacije na način koji je predviđen za obveznike dvojnog knjigovodstva, dok su financijski izvještaji uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja na način koji je predviđen za obveznike jednostavnog knjigovodstva.

S obzirom na to da je Stranka obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva, trebala je i u informacijski sustav za nadzor financiranja unijeti financijske izvještaje na način koji je prema propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija propisan za neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo.

Nadalje, iako je nad Strankom 21. veljače 2020. otvoren stečajni postupak, do vremena obavljanja revizije (listopad 2020.) nije dostavila Državnom uredu za reviziju ni Državnom izbornom povjerenstvu financijske izvještaje za razdoblje od 1. siječnja do datuma koji prethodi datumu nastanka statusne promjene, odnosno otvaranja stečajnog postupka.

Prema odredbama članka 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka je, između ostalog, dužna sastavljati financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca na način koji je prema propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija propisan za neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo. Nadalje, političke stranke kod kojih je došlo do statusnih promjena dužne su sastaviti godišnje financijske izvještaje s datumom koji prethodi datumu nastanka statusne promjene na način koji je prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija propisan kod statusnih promjena neprofitnih organizacija i dostaviti ih Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, najkasnije u roku od 60 dana od datuma nastanka statusne promjene.

Navedene godišnje financijske izvještaje potpisuje osoba koja je bila odgovorna za poslovanje političke stranke do dana koji prethodi datumu brisanja iz Registra političkih stranaka odnosno datumu statusne promjene.

U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima koje Stranka vodi u iznosu od 638.916,00 kn. Odredbama članka 22., stavka 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 51. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da se tuđa imovina prati u izvanbilančnoj evidenciji, a izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđu materijalnu imovinu, prava i vrijednosne papire.

Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu), koje su dostavljene Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije, ne sadrže detaljniju razradu i dopunu podataka iz Bilance te popis sudskih sporova, iako Stranka vodi šest sudskih sporova (pet sudskih sporova utvrđene vrijednosti od 638.916,00 kn i jedan sudski spor bez utvrđene vrijednosti).

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, propisano je da su Bilješke dopuna podataka uz financijske izvještaje, koje mogu biti opisne, bročane ili kombinirane. Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku, pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (*leasing*)). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje i podnošenje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, nalaže Bilješke uz financijske izvještaje sastavljati u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Predsjednik Stranke u Očitovanju navodi kako je stečajni postupak nad Strankom otvoren 21. veljače 2020., imenovana je Stečajna upraviteljica te on kao osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje Stranke nije bio u mogućnosti sudjelovati u završnoj pripremi financijskih izvještaja Stranke, popisa dugotrajne imovine te ostalih knjigovodstvenih isprava potrebnih za ispunjenje zakonskih obveza (jer tada nisu bili ni gotovi niti im je istekao rok za dostavu). Nadalje, navodi kako je Predsjedništvo Stranke od dana otvaranja stečajnog postupka prestalo postojati te kao takvo nije moglo prihvatiti, odbaciti ili ispraviti prijedloge financijskih izvještaja koje je za Stranku izradio knjigovodstveni servis. Cjelokupne financijske izvještaje pregledala je, odobrila i dostavila nadležnim tijelima Stečajna upraviteljica. Predsjednik Stranke nadalje navodi kako su financijski izvještaji prema njegovu saznanju pripremani po pravilima dvojnog knjigovodstva te mu nije poznato zašto su nadležnim tijelima dostavljeni financijski izvještaji za jednostavno knjigovodstvo.

Također, smatra da je dostava financijskih izvještaja od 1. siječnja 2020. do datuma koji prethodi datumu nastanka statusne promjene, unos podataka o obvezama u okviru izvanbilančnih zapisa, sastavljanje Bilješki uz financijske izvještaje i obavljanje popisa imovine i obveza prije otvaranja stečajnog postupka u nadležnosti Stečajne upraviteljice, a sutkinja Trgovačkog suda mu je usmeno potvrdila da navedene financijske izvještaje potpisuje Stečajna upraviteljica. Predsjednik Stranke je u Očitovanju zaključno naveo da su pitanja u vezi s provedbom naloga i preporuka u nadležnosti Stečajne upraviteljice (jer je preuzela formalnu ulogu koju su do tada imala tijela Stranke).

Stečajna upraviteljica u svom Očitovanju navodi da nakon razmatranja zaprimljenog Nacrta izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji Stranke za 2019. nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2018., o čemu je sastavljeno izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2019. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2018.	Financijskim planom realno planirati prihode i rashode te donijeti plan podmirenja obveza. Godišnjim programom rada planirati izvore financiranja kako bi se omogućilo upravljanje i kontroliranje financijskog poslovanja Stranke te pratiti ostvarenje planiranih aktivnosti.	veljača 2020.	djelomično provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Voditi evidenciju danih i primljenih zadužnica i garancija u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	veljača 2020.	provedeno
3.		2018.	U poslovnim knjigama evidentirati izdane bjanko-zadužnice na računu izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	veljača 2020.	provedeno
4.		2018.	Voditi knjigu financijske imovine i obveza, i to obveza i potraživanja po subjektima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo, prema odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	veljača 2020.	provedeno
5.		2018.	U poslovnim knjigama točno evidentirati poslovne promjene (prihode) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	veljača 2020.	provedeno
6.		2018.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati poslovne promjene na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava. Nadalje, preispitati evidentirane obveze odnosno račune vratiti dobavljaču jer usluge nisu obavljene.	prosinač 2019.	provedeno
7.		2018.	Evidentirati poslovne događaje na odgovarajućim računima iz računskog plana, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	veljača 2020.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
8.		2018.	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju neprofitnih organizacija.	veljača 2020.	nije provedeno
9.	Financijski izvještaji	2018.	Bilješke uz financijske izvještaje sastaviti na način da sadrže detaljniju razradu i dopunu podataka iz Bilance i Izvještaja o prihodima i rashodima te popis sudskih sporova u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	veljača 2019.	nije provedeno
10.		2018.	Pri zatvaranju posebnih računa za financiranje izborne promidžbe vezano uz lokalne izbore postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.	veljača 2020.	provedeno

Obrazloženje dane preporuke koja je djelomično provedena daje se u nastavku.

- Stranka je donijela Program rada i Financijski plan za 2020. te ih objavila na svojoj mrežnoj stranici. Navedenim Financijskim planom planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu od 250.000,00 kn. U Programu rada uz planirane aktivnosti nisu utvrđeni izvori financiranja.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema preporuci Državnog ureda za reviziju, koja nije u cijelosti provedena.

- 1.2. *Stečajna upraviteljica u svom Očitovanju navodi da budući da je osobom ovlaštenom za zastupanje (stečajnom upraviteljicom) imenovana u veljači 2020., nije imala utjecaja na provedbu preporuka i naloga iz prošle revizije.*